

On aika toimia!

Euroopan neuvoston
suositus CM/
Rec(2018)5, joka
koskee vankilassa
olevien vanhempien
lapsia

Euroopan neuvosto pyrkii ihmisoikeuksien suojaamiseksi tekemällä työllä voittamaan puolelleen kaikki eurooppalaiset, myös lapset. Lapset ovat ihmisiä ja heillä on samat ihmisoikeudet kuin kaikilla muillakin. Tämä julkaisu on erinomainen esimerkki siitä, kuinka innostuneen ja omistautuneen, Children of Prisoners Europe verkoston kaltaisen ruohonjuuritason organisaation avulla suositus CM/Rec(2018)5 on saavuttanut lapset. Tässä kirjasessa tulee yksinkertaisella ja helposti ymmärrettävällä tavalla esiin keskeinen viesti: vankilassa olevien vanhempien lapset tarvitsevat tukea ja huolenpitoa. Vangeilla tulisi aina olla ikkuna, josta kajastaa mahdollisuus parempaan huomiseen. Muutokseen tarvitaan uskoa ja sinnikkyyttä. "On aika toimia" on syntynyt muutoksen tarpeesta. Onneksi olkoon!

Jan Kleijssen, Euroopan neuvoston tietoyhteiskunnan ja rikollisuuden torjunnan osaston johtaja

Tervetuloa

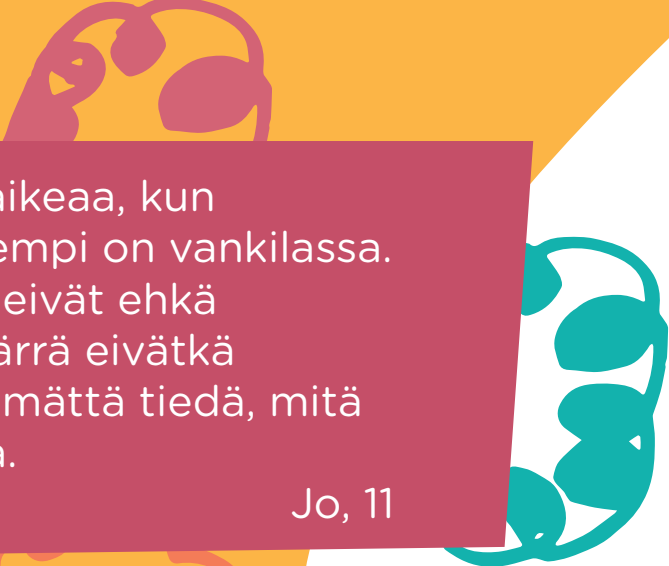
Children of Prisoners Europe (COPE) on yleiseurooppalainen verkosto, joka työskentelee niiden lasten kanssa ja puolesta, joiden vanhempi on vankilassa. Verkoston jäsenet ovat yhdessä Euroopan eri maiden lasten ja nuorten kanssa laatineet tämän lapsiystävällisen version Euroopan neuvoston huhtikuussa 2018 julkaisemasta suosituksesta CM/Rec(2018)5. Julkaisussa kuuluu lasten ääni, ja se toimii esimerkkinä siitä, miten lapset voivat osallistua ja edistää tarvitsemiaan ja haluamiaan asioita.

COPE toimii lasten kanssa, jotta vastuussa olevat ihmiset, kuten tuomarit ja vankilanjohtajat, huomioisivat lapset, joiden vanhempi on vangittu, huolehtisivat heidän oikeuksistaan ja suojelisivat heitä kaikilla tavoilla.

Euroopan neuvoston alkuperäiset suositukset, joita COPE kannattaa, ovat saaneet innoitusta COPE:n jäseniltä sekä muusta toiminnasta ja kokemuksista. Tällainen esimerkki on Bambinisenzasbarre -järjestön alulle saattama Italian aiesopimus vuodelta 2014. Se perustuu YK:n lasten oikeuksien sopimukseen ja EU:n perusoikeussopimukseen, ja siinä esitetään muutoksia politiikkaan ja käytäntöihin, jotta voitaisiin parantaa niiden lasten asemaa, joiden vanhempi on vankilassa.

Suuri kiitos kuuluu kaikille lapsille ja järjestöille*, jotka ovat auttaneet suosituksen tämän version työstämisessä: kääntämisessä, tarkistuksissa ja kuvituksessa. Kiitokset kuuluvat myös Euroopan neuvoston ihmisoikeuksista ja oikeusvaltioperiaatteesta vastaavalle pääosastolle, joka on johtanut alkuperäisten suositusten laatimista, sekä Euroopan neuvoston lasten oikeuksien osastolle (DG Democracy).

*Bufff (Ruotsi), Children Heard and Seen (Englanti ja Wales), Families Outside (Skotlanti), For Fingers Pårørende (FFP) (Norja), My Time (Englanti ja Wales), NIACRO (Pohjois-Irlanti), Pact (Englanti ja Wales), POPS (Englanti ja Wales), Probacja (Puola), REPR (Sveitsi), Kroatian lapsiasiavaltuutetun Rijekan toimisto, SOS Il Telefono Azzuro Onlus (Italia), Skotlannin lapsi- ja nuorisoasiavaltuutettu ja Barlinnien vankilassa Skotlannissa toimiva järjestö The Playstation ovat kaikki työskennelleet lasten kanssa kääntämällä, tarkistamalla ja havainnollistamalla tätä suositusta. Työssä on hyödynnetty COPE:n ohjeita lasten myönteisestä osallistumisesta.

On vaikeaa, kun
vanhempi on vankilassa.
Muut eivät ehkä
ymmärrä eivätkä
välttämättä tiedä, mitä
sanoa.

Jo, 11

Mikä tämä kirjanen on?

Mihin tarvitsemme näitä sääntöjä?

Sanasto

Eurooppalaiset suositukset niiden lapsien avuksi, joiden vanhempi on vankilassa

Mikä on tärkeää lapsille?

Mitä poliisien ja tuomarien pitäisi ottaa huomioon

Miten vankilassa oleskelu järjestetään

- Saapuminen vankilaan
- Yhteydenpito lasten kanssa
- Kotona käyminen
- Vankiloiden turvallisuus
- Vanhempiensa kanssa vankilassa olevat vauvat ja taaperot
- Rangaistusajan suunnitelma ja vapautumisen valmistelu
- Vankilasta vapautuminen
- Henkilöstön osallistuminen

Yhteistyö

Seuranta

Tiedon hankinta, muutosten tekeminen

Ihmisten mielen muuttaminen

Mihin tarvitsemme näitä sääntöjä?

Vuoden 2018 huhtikuussa Euroopan neuvosto (eli eurooppalainen organisaatio, johon kuuluu 47 Euroopan valtiota) julkaisi uudet ohjeet. Ohjeissa käsitellään sitä, kuinka ihmiset voivat paremmin suojella lapsia, joiden vanhemmat ovat vankilassa, ja kuinka näille lapsille voidaan turvata samat oikeudet ja mahdollisuudet kuin muille näiden maiden lapsille. Säännöt ovat nimeltään Ministerikomitean jäsenvaltioille antama suositus CM/Rec(2018)5, joka koskee lapsia, joiden vanhemmat on vangittu. Suosituksessa korostetaan, että kaikkien on noudatettava Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksien yleissopimusta, joka on tärkein opas siitä, miten jokaista lasta pitäisi kohdella.

Päivittäin noin 2,1 miljoonalla eurooppalaisella lapsella on vanhempi vankilassa, tarkkaa lukua emme edes tiedä. Tiedämme, että joillain vankilassa olevien vanhempien lapsilla on vaikeaa: heistä saatetaan ajatella rumasti ja kohdella huonosti vain siksi, että lapsen vanhempi on vankilassa. On tärkeää, ettei lapsia kohdella rikollisina, koska he eivät ole tehneet mitään väärin. Lapset voivat joskus murehtia niin paljon, että he sairastuvat. Heidän hoitoonsa saattaa olla vähemmän rahaa ja he saattavat menettää kotinsa. Lapsi voi kärsiä siitä, että vanhempi on vankilassa eikä pysty hoitamaan lastaan. Se voi vaikuttaa lapsen olemiseen, tunteisiin sekä kasvu- ja kehitysmahdollisuuksiin.

Vanhemman vankilassaolo voi vaikuttaa lasten elämään monilla tavoilla.

Nämä Euroopan neuvoston säännöt on tarkoitettu kaikille päätöksiä tekeville ja niitä toteuttaville, kuten poliiseille, tuomioistuimille ja tuomareille sekä vankiloille, sekä vangeista ja heidän lapsistaan huolehtiville ihmisille, asuivatpa lapset vanhempansa kanssa vankilassa tai jossain muualla. Säännöissä neuvotaan erityisesti, että lasten on saatava tavata vanhempiaan säännöllisesti, jollei tapaaminen ole lapsen kannalta haitallista. Lapsilla on oikeus tavata vanhempiaan säännöllisesti, ja tämä on tehtävä mahdolliseksi silloinkin, kun vankilaa pyritään pitämään turvallisena. Sääntöjen mukaan lapsia varten olisi tehtävä erityisjärjestelyjä ja heitä olisi tuettava, ja vankeja pitäisi auttaa ja tukea olemaan vanhempia lapsilleen vankilassaoloaikana. **Kaiken avun ja tuen on saatava lapset voimaan paremmin - ei huonommin. Näillä lapsilla on oltava samat mahdollisuudet kuin muillakin lapsilla.**

Euroopan neuvoston mukaan on tärkeää ymmärtää, että jos lapset ja heidän vankilassa olevat vanhempansa pitävät yhteyttä, se voi olla hyväksi lapselle, vankilassa olevalle vanhemmalle, vankilan henkilöstölle ja vankilan yleiselle tunnelmalle: vanki voi paremmin valmistautua vankilasta vapautumiseen ja paluuseen perheensä ja yhteisön pariin. Näin voidaan suojella kaikkia.

Sääntöjen loppupuolella kysytään, miten työntekijät tai päätöksiä tekevät ihmiset voivat varmistaa, että sääntöjä noudatetaan ja että vankeudessa olevien vanhempien lasten asemaa todella parannetaan. Sääntöjen lopussa todetaan, että kaikkien – myös sanomalehdissä, televisiossa ja sosiaalisessa mediassa – on tutustuttava niiden lasten tilanteeseen, joiden vanhempi on vankilassa. Näin voimme varmistaa, että heitä kohdellaan paremmin. Jos sääntöjä ei noudateta, vankilassa olevien vanhempien lapsilla ei välttämättä ole samanlaisia mahdollisuuksia elämässään kuin muilla lapsilla. **Kaikilla lapsilla on samat oikeudet.**

Sanasto

Pidätys: henkilön kiinniottaminen ja vieminen jonkinlaiseen vankilaan.

Vauva/taapero: enintään 3-vuotias lapsi

Huoltaja: henkilö, joka huolehtii ja on vastuussa lapsesta joka päivä. Tässä voidaan tarkoittaa toista vanhempaa, isovanhempaa, veljeä tai siskoa, muuta perheenjäsentä tai muuta henkilöä, jonka kanssa lapsi asuu.

Lapsi: alle 18-vuotias henkilö.

Lapsen etu: lapsen oikeuksien yleissopimuksessa lapsen edulla tarkoitetaan asiaa, joka on lapsen parhaaksi tai hyväksi lapselle. Näissä suosituksissa lapsen edulla tarkoitetaan asiaa, joka on lapselle turvallista ja hyväksi. Se, mikä on hyväksi lapselle, on päätettävä jokaisen lapsen kohdalla erikseen, ja jokaisen lapsen

elämäntilanne on otettava huomioon.

Yhteisö: tietty alue tai paikka sekä siinä asuvat ihmiset.

Päätöksiä tekevät ihmiset: sääntöjä laativat poliitikot ja henkilöt, jotka valvovat kyseisten määräysten toteutumista, kuten poliisit, tuomarit ja vankeinhoito.

Vankila: mikä tahansa sääntöjen mukainen paikka, jossa ihmisiä voidaan pitää vankeina (paitsi tilanne, jossa ihmistä pidetään vankina omassa kodissaan). Vankilassa voidaan pitää pidätyksen jälkeen, ennen oikeuskäsittelyä sekä ennen ja jälkeen rangaistuksen määräämisen.

Yksityisyys: vapaus olla suojassa muiden katseilta tai häirinnältä, oma henkilökohtainen tila.

Oikeudet: asiat, joita jokaisella lapsella tulisi olla mahdollisuus omistaa tai

toteuttaa. Kaikilla lapsilla on samat oikeudet. Monet oikeudet on lueteltu Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksien sopimuksessa. Kaikki oikeudet liittyvät toisiinsa, ja kaikki niistä ovat yhtä tärkeitä.

Säännöt: ohjeet, jotka kertovat, mitä voi tehdä ja mitä ei saa tehdä eri paikoissa, kuten yhteisössä, koulussa, pelatessa, kirjastossa tai vanhemman luona vankilassa käydessä. Näissä suosituksissa sääntöihin kuuluvat myös kansalliset ja kansainväliset lait ja sopimukset.

Tuomio: rangaistus, jonka tuomioistuin antaa niille ihmisille, joiden se katsoo tehneen jotain väärin.

Henkilökunta: kaikki tietyssä organisaatiossa työskentelevät ihmiset.

Seurantalaite: sähköinen seurantalaite, jota käytetään aikuiselle annetun kotiaarestin aikana, jotta työntekijät tietävät, missä valvottava

henkilö on.

Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksien yleissopimus:

tämä sopimus solmittiin vuonna 1989. Lähes kaikki maat ovat hyväksyneet nämä oikeudet, myös kaikki Euroopan neuvoston maat.

Sen mukaan

- a) kaikki yleissopimuksen takaamat oikeudet ovat kaikille lapsille samat kaikkialla ilman syrjintää
- b) lapsen etu on etusijalla lapsen asioita hoidettaessa
- c) jokaisella lapsella on oikeus elää ja kehittyä
- d) lapsilla on oikeus osallistua kaikkia heitä koskeviin asioihin – puhua ja tulla kuulluksi
- e) lapsilla on oikeus pitää yhteyttä vanhempiinsa, ellei se ole lapselle haitallista.

Eurooppalaiset
suositukset niiden
lapsien auttamiseksi,
joiden vanhempi on
vankilassa

Mikä on tärkeää
lapsille?

1. Vangittujen vanhempien lapsia on kohdeltava niiden oikeuksien mukaisesti, jotka on esitetty Lapsen oikeuksien yleissopimuksessa. Jokainen lapsi, jonka vanhempi on vankilassa, on erilainen. Heidän ajatuksiaan ja ideoitaan on kuunneltava ja kun tehdään päätöksiä jotka vaikuttava heihin, lapsilta tulisi kysyä mitä he tarvitsevat. Lapsia on suojeltava ja on varmistettava, että päätökset tehdään lapsen ja hänen perheensä hyväksi ja että heidän yksityisyyttään kunnioitetaan. Tulisi varmistaa, että vanhempia tuetaan aina pidätyksestä siihen asti, kun he vapautuvat vankilasta
2. Kun tuomari harkitsee vanhemman tuomitsemista vankilaan, tämän on mietittävä, miten vankeus vaikuttaa lapsen elämään ja oikeuksiin ja mikä on parasta lapsen kannalta. Mahdollisuuksien mukaan vanhemmalle tulisi antaa rangaistus, joka suoritetaan vankilan ulkopuolella. Näin erityisesti silloin, jos vanhempi on lapsen pääasiallinen huoltaja.
3. Kun vanhempi joutuu vankilaan, hänet olisi sijoitettava vankilaan, joka sijaitsee lasta lähellä.
4. Kun vanhempi siirretään toiseen maahan vankilaan, lasten etu olisi aina huomioitava.
5. Kun henkilö tuomitaan vankilaan, työntekijöiden tulisi selvittää onko tuomitulla lapsia.
6. Maiden tulisi rahoittaa ja tukea palveluita, jotka auttavat vankilassa olevien vanhempien lapsia ja perheitä. Niiden tulisi antaa rahoitusta lasten ja vanhempien välisen yhteydenpidon helpottamiseksi.
7. Lasten kanssa tekemisissä olevien työntekijöiden pitäisi opetella parhaat tavat työskennellä lasten ja vankilassa olevien vanhempien kanssa.

Mitä poliisien ja
tuomarien pitäisi
ottaa huomioon

-
-
8. Kun vanhempi pidätetään, poliisin pitäisi mahdollisuuksien mukaan varmistaa, etteivät lapset ole paikalla. Jos lapsi on paikalla, kun vanhempi pidätetään, poliisin pitäisi olla hienotunteinen ja yrittää olla järkyttämättä lasta.
 9. Lasten oikeutta olla yhteydessä vankilassa olevaan vanhempaan on kunnioitettava, vaikka vanhemman yhteydenpitoa muihin vankilan ulkopuolisiin henkilöihin rajoitettaisiin.
 10. Kun tuomari harkitsee vanhemman tuomitsemista vankeuteen, hänen on mietittävä, miten se vaikuttaa tuomitun lapseen ja näiden oikeuksiin ja mikä on parasta lasten kannalta. Tuomioistuimen pitäisi päättää, voiko vanhempi pysyä kotona ennen oikeudenkäyntiä ja rangaistuksen määräämistä sen sijaan, että odottaisi vankilassa. Mahdollisuuksien mukaan vanhemmalle tulisi antaa rangaistus, joka suoritetaan vankilan ulkopuolella.
 11. Vankilassa olevien vanhempien pitäisi välillä päästä pois vankilasta, jotta he voisivat viettää aikaa lastensa kanssa erityispäivinä, kuten syntymäpäivinä, koulun alkamispäivänä ja silloin, jos lapsi joutuu sairaalaan.

Miten vankilassa oleskelu järjestetään

Saapuminen vankilaan

12. Ennen vankilaan saapumista tai sen yhteydessä lapsen huoltajalle pitäisi antaa mahdollisuus järjestää lapsen hoito ja varmistaa, että asiat järjestetään lapselle parhaalla mahdollisella tavalla.
13. Kun huoltaja saapuu vankilaan, henkilöstön tulisi kirjata ylös vangin lasten lukumäärä, iät ja se, kuka hoitaa heitä. Vankilassa on myös huolehdittava, että tiedot ovat ajan tasalla.
14. Kun henkilö joutuu vankilaan tai siirretään vankilasta toiseen, työntekijöiden pitäisi auttaa henkilöä kertomaan lapsilleen ja lasten hoitajille, mihin vankilaan he ovat menossa, tai varmistaa, että tämä tieto lähetetään näille henkilöille.
15. Vankilan työntekijöiden pitäisi antaa tietoa lapsille ja auttaa heitä olemaan yhteydessä vanhempiinsa ja tapaamaan heitä. Samalla lapsille pitäisi kertoa tärkeistä vankilan säännöistä. Lapset tarvitsevat tietoa, joka on helppo ymmärtää. Tarvittaessa tietoa on annettava eri kielillä.

Yhteydenpito lasten kanssa

16. Päätöksiä tekevien ihmisten pitäisi aina huomioida lapsen etu, kun he päättävät, mihin vankilaan vanhempi lähetetään. Lapsen pitäisi pystyä tapaamaan vanhempansa ilman, että matka on liian pitkä tai kallis.
17. Lapset pitäisi päästää tapaamaan vanhempansa vankilaan viikon kuluessa siitä, kun vanhempi on joutunut vankilaan. Lapsitapaamiset pitäisi sallia vähintään kerran viikossa. Hyvin pienille lapsille pitäisi järjestää lyhyempiä ja useammin tapahtuvia vierailuja viikon aikana.
18. Vierailut pitäisi järjestää niin, etteivät ne keskeytä lapsen arkielämää tai koulunkäyntiä. Vierailuja olisi järjestettävä eri aikoihin, kouluajan ulkopuolella. Jos vierailuja ei pystytä järjestämään joka viikko, vierailujen pitäisi olla pidempiä ja sellaisia, joissa lapset ja aikuiset voivat leikkiä ja viettää laatuaikaa yhdessä.
19. Kun vanhempi tai huoltaja ei pääse lapsen kanssa vankilavierailulle, pitäisi toista henkilöä, kuten luotettavaa työntekijää tai perheenjäsentä, pyytää hoitamaan vierailu.
20. Jokaisessa vankilassa pitäisi olla lapsille sopivia odotus- ja vierailuhuoneita, joissa lapset tuntevat olonsa turvalliseksi, tervetulleiksi ja kunnioitetuksi. Tiloissa voisi olla esimerkiksi eri ikäisille sopivia leluja, kirjoja ja muita tavaroita. Vierailutilan pitäisi olla sopiva pelaamista, leikkimistä ja laatuaikaa varten, siellä pitäisi myös voida koskettaa vanhempaa. Myös vankilan ulkopuolisen vierailun pitäisi olla mahdollinen, jotta lapset ja vanhemmat voivat viettää aikaa tavanomaisesti yhdessä.

21. Pitäisi myös varmistaa, että jokainen lapsi tuntisi vankilavierailullaan olonsa kunnioitetuksi, turvalliseksi ja mukavaksi ja että hänen yksityisyytensä kunnioitettaisiin. Tämä on erityisen tärkeää niiden lasten kannalta, joilla on erityistarpeita.
22. Jos vankila sijaitsee kaukana lapsen kodista, vierailuaikojen pitäisi olla joustavia.
23. Lasten turvatarkastukset tulisi tehdä lasta kunnioittaen ja lapsille sopivalla tavalla, ja heidän turvallisuutensa ja yksityisyytensä pitäisi huomioida. Tarkastukset, joissa lasten on riisuuduttava, ovat kiellettyjä.
24. Vankien tarkastukset ennen vierailuja olisi tehtävä kunnioittavasti, jotta heidän tapaamisensa lasten kanssa olisi mahdollisimman myönteinen. Lasten pitäisi päästä lähtemään vierailualueelta ennen vangittua vanhempaansa, sillä lapsia voi järkyttää nähdä, kun heidän vanhempansa viedään selliin. Jos vankien on käytettävä vankilavaatteita lastensa vierailun aikana, vaatteiden pitäisi olla vanhemmalle soveliaita.
25. Päätöksiä tekevien ihmisten pitäisi varmistaa, että kaikki noudattavat sääntöjä, joiden tarkoitus on auttaa lapsia olemaan yhteydessä vankilassa olevaan vanhempaansa teknisin keinoin, kuten puheluilla, videopuheluilla, internetin kautta jne. Nämä keinot eivät saisi olla liian kalliita, ja vankilassa olevia vanhempia olisi autettava tarvittaessa niiden kuluissa. Tämentyypiset yhteydenotot eivät saisi koskaan korvata lasten ja heidän vankilassa olevien vanhempiensa välisiä henkilökohtaisia vierailuja.

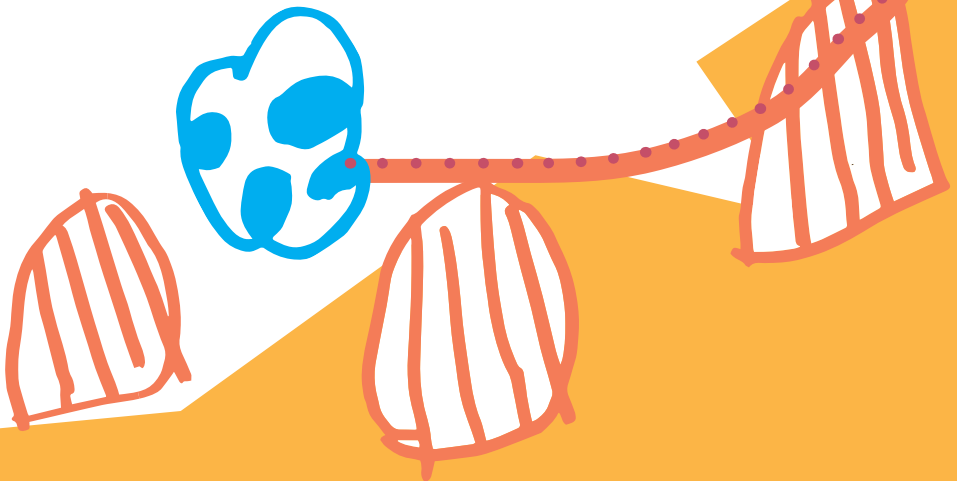
26. Puhelujen soittamista ja vastaanottamista sekä muunlaista lasten kanssa tapahtuvaa viestintää koskevien sääntöjen olisi oltava joustavia, jotta lapset ja heidän vankilassa olevat vanhempansa voivat pitää yhteyttä helposti. Mahdollisuuksien mukaan lasten olisi pystyttävä soittamaan vankilassa oleville vanhemmilleen.
27. Vankilassa olevia vanhempia olisi autettava, jotta he voivat osallistua lastensa elämään ja voivat pitää yhteyttä koulu-, terveys- ja hyvinvointipalveluihin ja jotta he tekisivät päätöksiä, jotka ovat lasten kannalta turvallisia ja hyviä.
28. Lasten ja heidän vanhempiansa yhteiseen toimintaan tulisi sisältyä pidempiä vierailuja erityispäivinä, esimerkiksi äitienpäivänä, isänpäivänä, loppuvuoden juhlapäivinä jne., sekä muita lapsen ja vanhemman ylimääräisiä vierailuja. Jotta vierailut olisivat mahdollisimman rentoja, vangin ja muun henkilöstön pitäisi pukeutua vähemmän muodollisiin vaatteisiin.
29. Jos mahdollista, turvallista ja lapsille hyväksi, kaikille lapsille pitäisi antaa mahdollisuus nähdä tai saada tietoa (myös kuvia) niistä paikoista vankilassa, joissa heidän vanhempansa viettävät aikaa, kuten vankisellistä.
30. Vanhempia olisi rohkaistava tapaamaan lapsiaan ja olemaan heihin yhteydessä säännöllisesti hyvän suhteen tukemiseksi. Vankien ja heidän lastensa välistä yhteydenpitoa saataisiin vähentää tai lopettaa vain harvoin ja vain erittäin lyhyeksi ajaksi.
31. Lapsilla on oikeus nähdä vankilassa olevia vanhempiaan myös silloin, kun vanhempaa rangaistaan vankilan sääntöjen rikkomisesta. Työntekijöiden olisi aina varmistettava, että lapsilla on jonkinlainen yhteys vanhempaansa.

Kotona käyminen

32. Vangeille olisi annettava lupa käydä kotona, jotta lapsi välttäisi vankilassa vierailun ongelmat, jotta hän voisi valmistautua vanhempansa tulevaan paluuseen ja jotta vanhempi olisi läsnä erityistapahtumissa. Tämä on erityisen tärkeää ennen vapautumista, jotta paluu läsnä olevaksi vanhemmaksi ja arkeen helpottuu.

Vankiloiden turvallisuus

33. Vankilassa on tehtävä kaikki mahdollinen, jotta se on turvallinen ja kunnioittava paikka. Vankilaan olisi luotava ystävällinen ja myönteinen ilmapiiri, jossa vangit, työntekijät ja perheet puhuvat keskenään, jolloin kaikilla on turvallisempi olo.

Vanhempansa kanssa vankilassa olevat vauvat ja taaperot

34. Jotta varmistetaan lapsen oikeus hyvään terveyteen, raskaana vankilassa oleville äideille ja syntyneille vauvoille on annettava hyvää hoitoa, tukea ja tietoa.
- Raskaana olevien naisten olisi saatava synnyttää sairaalassa: vauvojen ei tulisi syntyä vankilassa. Synnyttäviä tai juuri synnyttäneitä äitejä ei saa kahlita käsiraudoin tai millään muullakaan tavalla.
 - Vauvan ja äidin hoito ja tuki ennen vauvan syntymää ja sen jälkeen on tärkeää, ja siinä tulisi kunnioittaa eri taustaisten ja eri maista kotoisin olevien henkilöiden eroja.
35. Kun vauva syntyy vankilassa olevalle äidille, hänelle olisi mahdollisimman nopeasti annettava syntymätodistus, jossa ei pitäisi mainita lapsen syntyneen vankilassa. Lapsilla on oltava samanlaiset asiakirjat kuin kaikilla muilla maan lapsilla.
36. Vauva tai taapero voi asua vanhempansa kanssa vankilassa, jos se on hänelle hyväksi ja sääntöjen mukaan mahdollista. Tämä pitäisi päättää jokaisen lapsen kohdalta erikseen. Vankilassa asuvia lapsia ei saa kohdella vankeina: heillä on samat oikeudet kuin muilla lapsilla, ja mahdollisuuksien mukaan heillä pitäisi olla samat vapaudet ja mahdollisuudet.
37. Vanhempansa kanssa vankilassa olevien vauvojen ja taaperoiden olojen on oltava lapsiystävällisiä ja vankiloissa on
- varmistettava, että vauvojen ja taaperoiden turvallisuus ja oikeudet ovat etusijalla: heillä on

oltava mahdollisuus kasvaa, oppia, leikkiä sekä tulla kuulluksi ja ymmärretyksi kaikkien muiden lasten tavoin

- varmistettava, että vankilassa olevalla vauvalla ja taaperolla on käytettävissä samat lääkäri-, hoito- ja terveyspalvelut kuin heillä olisi normaalisti
- varmistettava, että vauvat ja taaperot pääsevät ulos raittiiseen ilmaan, ja että heitä tuetaan vankilan ulkopuolisiin tapaamisiin ja että he pääsevät päiväkotiin
- tuettava vanhempia luomaan hyvä yhteys lapseensa ja tulemaan hyväksi vanhemmaksi sekä annettava heidän viettää aikaa lapsensa kanssa ja hoivata lastaan, esimerkiksi laittamalla tälle ruokaa tai valmistautumalla arkisin päiväkotiin menoon
- mahdollisuuksien mukaan varmistettava, että elämä vankilassa on lapselle samanlaista kuin se olisi vankilan ulkopuolella
- varmistettava, että lapsi saa viettää aikaa muiden perheenjäsenten kanssa, jos se on hänelle hyväksi.

38. Päätös, jonka mukaan vauvan tai taaperon olisi asuttava muualla kuin vankilassa olevan vanhempansa luona, olisi tehtävä sääntöjen mukaisesti ja kyseisen lapsen parhaaksi.

39. Kun vauva tai taapero siirretään asumaan muualle vankilassa olevan vanhempansa luota, se olisi tehtävä harkiten ja vain, jos lapselle on tarjolla turvallinen koti. Jos vankilassa oleva vanhempi on eri maassa, päätöksiä tekevien ihmisten pitää ratkaista, mikä on lapsen kannalta parasta.

40. Kun vauva tai taapero asuu kaukana vankilassa olevasta vanhemmastaan, hänen tulee saada nähdä vanhempansa usein ja lapsiystävällisissä olosuhteissa, jos se on lapselle hyväksi.

Rangaistusajan suunnitelma ja vapautumisen valmistelu

41. Kun päätöksiä tekevät ihmiset suunnittelevat rangaistusta, heidän mietittävä, miten lapset ja heidän vanhempansa pystyisivät aktiivisesti ja myönteisesti pysymään yhteydessä toisiinsa vanhemman ollessa vankilassa ja vapautuessa sieltä (ohjelmien, oppimisen ja tuen avulla). Vankeudessa olevat vanhemmat ovat edelleen lastensa vanhempia. Vankilassa olevien vanhempien pitäisi saada jatkaa lastensa rakastamista ja hoitamista mahdollisimman samaan tapaan kuin silloin, jos he olisivat yhä kotona.
42. Työntekijöiden tulisi tehdä kaikkensa lasten ja vanhemman perhe-elämän helpottamiseksi, kun vanhempi vapautuu vankilasta. Vanhemmalle voidaan myöntää oikeus elää vankilan ulkopuolella seurantalaitteen avulla, hänelle voidaan myöntää kotivierailuja tai mahdollisuus elää ja työskennellä muilla tavoilla yhteisössä.
43. Kun valmistellaan vanhemman ehdonalaista vapauttamista olisi huomioitava, kuinka paljon lapsi tarvitsee vanhempaansa ja kuinka auttaa vanhempaa asettumaan takaisin perheeseensä.

Vankilasta vapautuminen

44. Kun vanhempi vapautuu vankilasta, kaikkien olisi autettava häntä olemaan myönteinen ja aktiivinen vanhempi lapsilleen.

Muutosten tekeminen

45. Kun tehdään uusia sääntöjä, jotka koskevat yhteydenpitoa vankilassa olevan vanhemman kanssa, pitäisi huomioida lasten oikeudet ja se, miltä uudet säännöt tuntuvat lapsesta.

Henkilökunnan osallistuminen

46. Kaikkien työntekijöiden pitäisi käyttäytyä kunnioittavasti ja ystävällisesti lasten vieraillessa. Jokaisessa vankilassa pitäisi olla ainakin yksi työntekijä, joka on erityisesti vastuussa lapsista ja heidän vankilassa olevista vanhemmistaan.
47. Koko vankilahenkilöstö olisi koulutettava niin, että he tuntevat lasten oikeudet ja osaavat toimia siten, että lapsilla on turvallinen ja mukava olo aina, kun he vierailevat vankilassa vanhempansa luona. Vankilahenkilöstön pitäisi osata tukea vankilassa olevia vanhempia ja heidän lapsiaan ja tehdä lasten vierailuista ja tarkastuksista lapsiystävällisiä.
48. Työntekijöiden, jotka huolehtivat vankilassa olevien vanhempien lapsista ja heidän vankilassa olevista vanhemmistaan, tulisi saada koulutusta työn hoitamiseksi hyvin. Koulutusohjelmien pitäisi noudattaa sääntöjä, ja niitä olisi tarkistettava säännöllisesti.

Yhteistyö

49. Jokaisessa maassa ihmisten pitäisi tehdä yhteistyötä, jotta lapset saavat tarvitsemansa tuen ja huolenpidon. Lapset ja heidän oikeutensa ovat tärkeitä. Heidän näkemyksillään ja tunteillaan on merkitystä. Tukitoimintaan on otettava mukaan kaikki tarvittavat tahot, kuten koeajasta vastaavat ihmiset (vapautuksen järjestävät ihmiset), yhteisön ihmiset, koulu, sosiaali- ja terveyspalvelut, poliisi ja ihmiset, joilla on valtaa pitää lapset turvassa.

Seuranta

50. Päätöksiä tekevien ihmisten on varmistettava, että vankilassa olevien vanhempien lasten oikeuksia suojellaan ja että näistä lapsista, myös vanhempiensa kanssa vankilassa asuvista vauvoista ja taaperoista, huolehditaan. Heidän olisi myös raportoitava asioista säännöllisesti ja muutettava tilannetta tarpeen mukaan.

I Love
Book

OK

Tiedon hankinta, muutosten tekeminen

51. Tulisi perustaa ryhmiä, joihin kuuluu esimerkiksi henkilökuntaa, päätöksiä tekeviä ihmisiä sekä vankilassa olevien vanhempien lapsia, miettimään yhdessä, miten lapsen elämä muuttuu, kun vanhempi on vankilassa, kuinka lapsi voi pitää yhteyttä vanhempaansa sekä ehdottamaan muutoksia.
52. Vankilassa olevien vanhempien lasten määrä olisi laskettava ja julkaistava säännöllisesti. Samalla pitäisi kertoa, miten ihmiset voivat auttaa lapsia, joiden vanhempi on vankilassa.
53. Tarvittaisiin myös rahoitusta, jotta vankilassa olevien vanhempien lapsista saataisiin enemmän tietoa. Saadun tiedon avulla ihmiset voisivat kohdella näitä lapsia paremmin.
54. Tapa, jolla vankilassa olevien vanhempien lasten kanssa työskennellään, pitäisi tarkistaa säännöllisesti. Kaikkien ihmisten, joiden työnä on suojella lasten oikeuksia, pitäisi varmistaa, että jokainen tekee voitavansa vankilassa olevien vanhempien lasten puolesta.

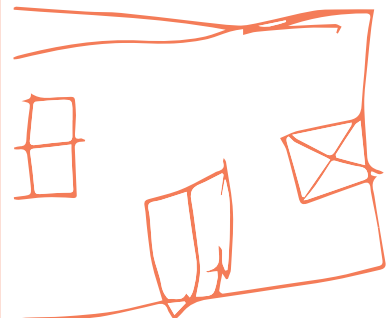

maecie
I AM
o

Ihmisten mielen muuttaminen

55. Kun mediassa kerrotaan henkilöstä, joka on tehnyt jotain väärin, median edustajien on varmistettava lasten ja heidän perheittensä yksityisyys ja mietittävä, miltä heidän toimintansa ja viestinsä tuntuu lapsista.

56. Kaikkien pitäisi pystyä saamaan tietoonsa vankilassa olevien vanhempien lasten lukumäärä, mitkä ovat näiden lasten mahdolliset tuntemukset ja miten heitä voitaisiin kohdella hyvin. Näin ihmiset eivät enää ajattelisi rumasti lapsista, joiden vanhemmat ovat vankilassa, ja kohtelisivat heitä paremmin.

Mielestäni voimme kaikki
yhdessä muuttaa vankilan
paremmaksi paikaksi

Charlie, 14

Kriminaalihuollon tukisäätiö on rangaistuksesta vapautuvien ja heidän läheistensä selviytymistä ja elämäntaitoja edistävä valtakunnallinen asiantuntija. Säätiö tukee rikostaustaisia ja heidän läheisiään, edistää heidän hyvinvointiaan ja osallisuuttaan ja auttaa rikostaustaisia irtautumaan rikoksista.

Säätiö tarjoaa näkökulmia ja voimavaroja muutokseen, lisää rikostaustaisten toimijuutta, rakentaa kumppanuuksia, tuo rikostaustaisten ja heidän läheistensä ääntä kuuluviin ja edistää heidän oikeuksiaan, vaikuttaa yhteiskuntaan, tuottaa tietoa sekä tuottaa ja kehittää palveluita.

Children of Prisoners Europe (COPE) on eurooppalainen verkosto, joka työskentelee niiden lasten kanssa ja puolesta, joiden vanhemmat

on vangittu. Verkosto pyrkii edistämään sitä, että näiden lasten oikeuksia kunnioitetaan täysimääräisesti ja ryhdytään toimiin heidän hyvinvointinsa ja terveen kehityksen turvaamiseksi. Eurooppalaisen yhteistyöverkoston avulla pyritään lisäämään tietoisuutta, saavuttamaan uusia ajattelu- ja toimintatapoja sekä vuorovaikutusta koskien lapsia, joiden elämään vanhemman vankeus vaikuttaa. Lisätietoa löytyy osoitteesta: <https://childrenofprisoners.eu/>

Tämä asiakirja perustuu ministerikomitean jäsenvaltioille antamaan suositukseen CM/Rec(2018)5, joka koskee lapsia, joiden vanhemmat on vangittu: http://bit.ly/coe_rec2018_5

Tämä julkaisu on Euroopan unionin perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelman rahoittama. Tämän julkaisun sisältö edustaa vain COPE:n näkemyksiä ja on sen yksinomaisella vastuulla. Euroopan komissio ei ota vastuuta sen sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Takakannen ulkopuoli:
Children of Prisoners Europe on voittoa
tavoittelematon järjestö, joka on rekisteröity
Ranskassa sen vuoden 1901 yhdistyslain nojalla.
SIRET: 437 527 013 00019
© Children of Prisoners Europe

ISBN-numero - 978-2-9526725-1-1
Toimittajat: Brianna Smith ja Kate Philbrick
Graafinen suunnittelu: Josie Vallely
<http://www.josievallely.com>